

ಮಶೂಮ್ ರಾಕ್ ನಿರ್ಸರ್ಗದ ಅದ್ಭುತ

ಮರೀಕದ ಅರಿಜೋನಾದಲ್ಲಿ ಅಣಬೆ ಆಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಬಂಡೆಗಳು ನೋಡುಗರ ಗಮನಸೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಮಶೂಮ್ ರಾಕ್ ಅಥವಾ ಪೆಡೆಸ್ಟಲ್ ರಾಕ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ವೈಚಿತ್ರ್ಯದ ಬಂಡೆಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಬಂಡೆಯಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಆಕಾರವು ಮಶೂಮ್ ಅನ್ನೇ ಹೋಲುವುದರಿಂದ ಈ ಬಂಡೆಗಳಿಗೆ 'ಮಶೂಮ್ ರಾಕ್' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬಂಡೆಗಳು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡವು. ಇವುಗಳನ್ನು 'ವಿರೂಪಗೊಂಡ ಬಂಡೆಗಳು' ಎಂದೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯ, ಭೂ ಸವಕಳಿ, ಹಿಮನದಿಯ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಹಠಾತ್ ಅಡಚಣೆಗಳಿಂದ ಬಂಡೆಗಳು ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ವಿಚಿತ್ರ ಎಂದರೆ ಹೀಗೆ ವಿರೂಪಗೊಂಡ ಬಂಡೆಗಳು ಅಣಬೆ ಆಕಾರವನ್ನೇ ತಾಳುತ್ತವೆ. ಈ ಭಾಗಗಳು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಮರುಭೂಮಿಯ ಕೆಲವೆಡೆ ಮಶೂಮ್ ರಾಕ್ ಅನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅಣಬೆ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆ ಇದು. ಭೂ ಸವಕಳಿಯಿಂದಲೂ ಇದು ಉಂಟಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ತಜ್ಞರು. ಭೂಮಟ್ಟದಿಂದ ಸುಮಾರು ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಅಡಿ (0.6 ರಿಂದ 0.9 ಮೀ) ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಈ ಬಂಡೆಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವೇಗವಾಗಿ ಬೀಸುವ

ಗಾಳಿಯಿಂದಲೂ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಭೂತಜ್ಞರು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ತಾಪಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಬಂಡೆಯನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಕುಚಿತಗೊಳಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು, ಇದರಿಂದ ಬಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಹಾಗೂ ಟೊಳ್ಳಾಗಿರುವ ರಚನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. 'ಎಫ್ಲೋಲಿಯೇಷನ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಮಶೂಮ್ ಬಂಡೆಗಳ ರಚನೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಶೂಮ್ ಬಂಡೆಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕೇವಲ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ಅಡಿ ಎತ್ತರದವರೆಗೂ ಇರಬಹುದು.

ತೈವಾನ್‌ನಲ್ಲೂ...

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮರುಭೂಮಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮಶೂಮ್ ಬಂಡೆಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡದ್ದು ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇವು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಆಕಾರ ತಳೆದು ರೂಪುಗೊಂಡಂಥವು. ತೈವಾನ್‌ನ ಮರುಭೂಮಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮಶೂಮ್ ರಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಮರುಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ಬಂಡೆಗಳು ವೃದ್ಧವಾದ ರಚನೆಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಂಡೆಯ ಪದರವು

ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸವೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ಲೇಶಿಯಲ್ ಕ್ರಿಯೆ

ಬಂದೇ ಬಂಡೆಯ ಸವೆತದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡ ಮಶೂಮ್ ಬಂಡೆಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ, ಕೆಲವು ಬಂಡೆಗಳು ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಂಡೆಗಳಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡು ಸಮತೋಲನ ಕಾಯುಕೊಳ್ಳುವ ಬಂಡೆಗಳಾಗಿಯೂ ರಚಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಇಂಥ ಬಂಡೆಗಳು ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಗ್ಲೇಶಿಯಲ್ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡ ಬಂಡೆಗಳು ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಶೂಮ್ ರಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಅರಿಜೋನಾ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಮೆಕ್ಸಿಕೊ, ಟರ್ಕಿ, ಥಾಯ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬಲ್ಗೇರಿಯಾ, ಕೆನಡಾ, ಜೋರ್ಡನ್, ರಷ್ಯಾ, ಈಜಿಪ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಶೂಮ್ ರಾಕ್‌ಗಳು ನೋಡುಗರಿಗೆ ಚಮತ್ಕಾರ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ.

ನಾವೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ ನಿಜವಾದ ಅಣಬೆಗಳಿಗೂ ಈ ಕಲ್ಲಿನ ಅಣಬೆಗಳಿಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೂ ಅಣಬೆಯನ್ನೇ ಹೋಲುವ ಈ ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ ಕಲ್ಲುಗಳು ಸೋಜಿಗ ವಿನಿಸುವುದಂತೂ ನಿಜ.

■ ಯು.ಎ.

ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ವಾರ ಪದಬಂಧ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯಾಕಾಣ ಅಂಕಣಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿಲ್ಲ.

—ಸಂ